

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SZEKCIÓ

KÁRPÁTI kontra MAGYARORSZÁG

(13318/02 sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2005. december 6.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Kárpáti kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *elnök*
A.B. BAKA,
R. TÜRMEŒ,
K. JUNGWIERT,
M. UGREKHELIDZE,
D. JOČIENĚ,
D. POPOVIĆ, *bírák*,
és S. DOLLÉ, *a Szekció hivatalvezetője*

2005. november 15-én zárt ülésen tartott tanácskozás után az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (13318/02. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Kárpáti Judit (a "kérelmező") 2001. október 19-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltzl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára képviselte.

1. 2005. január 17-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódsával kapcsolatos panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

2. A kérelmező 1955-ben született és Budaörsön él.

5. A kérelmező 1976-ban házasságot kötött V.J.-vel. 1978-ban, illetve 1981-ben lányaik születtek.

A. Házassági bontóper, gyermekelhelyezés és a házaspár tulajdonában lévő lakás használatának szabályozása

3. 1993 márciusában a kérelmező házassági bontópert indított a Budaörsi Városi Bíróság előtt. A gyermekek nála történő elhelyezését, továbbá a válással kapcsolatos egyéb kérdések szabályozását is kérte a bíróságtól.

7. 1994. augusztus 8-án szakértő véleményezte a gyermekek szüleikhez fűződő viszonyát.

8. 1994. szeptember 27-én a Városi Bíróság kimondta a válást, a gyermekeket az anyánál helyezte el, az alperest tartásdíj fizetésére kötelezte, szabályozta a láthatást, s a közös tulajdonban álló lakás közös használatát rendelte el. A bíróság úgy találta, hogy az alperes alkoholizmusa s annak negatív hatása a gyermekekre nem tette indokolttá, hogy az anya és a gyermekek megkapják a lakás kizárólagos használatának jogát.

Mindkét fél fellebbezett. A kérelmező a lakás kizárólagos használatának jogát követelte.

4. 1995. február 7-én a Pest Megyei Bíróság elutasította a felek fellebbezését azzal az indokkal, hogy az elsőfokú határozat a törvénynek megfelelő volt.

B. A házastársi közös vagyon megosztásával kapcsolatos eljárás

5. 1995. február 23-án a kérelmező házastársi közös vagyon megosztása iránti pert indított a Budaörsi Városi Bíróság előtt.

11. 1995. május 19-én és július 11-én a bíróság tárgyalást tartott. 1995. július 20-án a bíróság építész szakértőt rendelt ki. 1995. november 1-jén és december 4-én, továbbá 1996. február 1-jén és március 11-én további tárgyalásokra került sor.

12. 1996. március 12-én a kérelmező sikertelen kérelmet terjesztett elő az ügy sürgős elbírálása érdekében.

13. A Városi Bíróság 1996. június 13-án, október 1-jén és december 12-én tárgyalást tartott. 1997. január 16-án újabb szakértő kirendelésére került sor.

6. 1997. június 25-én a bíróság újabb tárgyalást tartott. 1997. szeptember 5-én egy harmadik szakértő kirendelésére került sor.

15. 1997. október 1-jén, november 25-én és december 9-én, továbbá 1998. február 13-án és március 31-én további tárgyalásokra került sor. A március 31-i tárgyaláson a bíróság szakértői bizottságot rendelt ki a már meglévő szakvélemények összehangolására. Az 1999. május 3-án kibocsátott sürgetést követően a bizottság 2000. június 1-jén előterjesztette szakvéleményét.

16. Közben, 1998. szeptember 23-án és 2000. február 18-án a kérelmező ismételten sikertelenül kérte ügye sürgős elbírálását.

17. 2000. június 30-án és július 12-én a kérelmező által előterjesztett elfogultsági kifogást, valamint a bizottsági szakvélemény elleni panaszt a bíróság elutasította.

18. 2000. október 27-én a Városi Bíróság ítéletet hozott, megosztotta a házastársi közös vagyont, s elrendelte, hogy a kérelmező 2 179 500 forintot fizessen a lakás elhagyására kötelezett alperesnek tulajdonrésze megváltásaként.

19. 2001. május 15-én a Pest Megyei Bíróság elutasította a felek fellebbezését.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

20. A kérelmező panaszolta, hogy a házassági közös vagyon megosztása iránti perben az eljárás hossza összeegyeztethetetlen az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy...bíróság tisztességesen és ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

21. A Kormány vitatta a panaszt.

22. A figyelembe veendő időszak 1995. február 23-án kezdődött és 2001. május 15-én zárult le. Ilyen módon két bírósági szinten csaknem hat évig és három hónapig tartott.

A. Elfogadhatóság

23. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

24. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns

hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

25. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

26. Az előterjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

7. Az Egyezmény 6. és 13. Cikke, továbbá a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 5. Cikke alapján a kérelmező a két eljárás eredményét is panaszolja.

8. A Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmező egyik ügyben sem nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bírósághoz. Ebből következően a panasznak ezt a részét a hazai jogorvoslat kimerítésének elmulasztása miatt az Egyezmény 35. Cikkének 1. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

29. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

30. A kérelmező 8 millió forint nem vagyoni kár megtérítését követelte.

31. A Kormány vitatta az igényt.

32. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező bizonyos mértékű nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve 4500 eurót ítél meg a kérelmező számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

33. A kérelmező ilyen címen nem terjesztett elő igényt.

C. Késedelmi kamat

34. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatónak, a kérelem többi részét pedig elfogadhatatlannak nyilvánítja;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 4500 eurót (négyezer ötszáz euró), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2005. december 6-án a Bíróság eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

S. DOLLÉ
hivatalvezető

J.P. COSTA
elnök